

Datum

2020-04-08

Vår referens

Julia Magnusson

Planeringssekreterare

Julia.Magnusson@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Remiss - Handlingsplanen för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022

ASN-2020-2686

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har mottagit remiss *Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022* från kulturnämnden. Målsättningen för *Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022* är att i enlighet med svensk minoritetslagstiftning öka deltagande och inflytande för den romska befolkningen i Malmö. Planen syftar till att säkerställa att Malmö stads förvaltningar har tillräcklig kunskap för att stärka den romska minoritetens möjligheter att delta på lika villkor som övriga invånare och till att säkerställa att stadens verksamheter är tillgängliga och icke-diskriminerande för den romska minoriteten.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen anser att handlingsplanen ger förvaltningen goda förutsättningar att bidra till att stärka den nationella minoriteten romers möjlighet att delta på lika villkor och säkerställa att verksamheten bedrivs på ett icke-diskriminerande sätt avseende den romska minoriteten och förordar att *Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022* antas enligt föreliggande förslag. Förvaltningen anser att en tydligare samordning, av andra närliggande handlingsplaner och program, hade kunnat innebära samordningsfördelar och ökad effektivitet för förvaltningarna – och i slutändan vinster för de nationella minoriteterna i Malmö.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende remissen *Handlingsplanen för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022*
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kulturnämnden

Beslutsunderlag

- Handlingsplanen för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022
- ASN-2020-2686 Remiss - Handlingsplanen för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022
- Förslag till yttrande ASN 200430 Remiss - handlingsplanen för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022
- G-Tjänsteskrivelse ASN 200430 Remiss - Handlingsplanen för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2020-04-08

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2020-04-16

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2020-04-30

Beslutet skickas till

Kulturnämnden.

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialnämnden har mottagit remiss Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022.

Genom beslut i kommunfullmäktige år 2014 gavs dåvarande sociala resursnämnden i uppdrag att genom verksamheten Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC) ansvara för arbetet med *Handlingsplan för den nationella minoriteten romer*. År 2016 godkände kommunstyrelsen handlingsplanen för 2016-2019. Revidering av handlingsplanen skedde under 2019 och föreliggande förslag till handlingsplan avser år 2020-2022. Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022 omfattar samtliga förvaltningar.

Sveriges nationella minoriteter

Sveriges fem nationella minoriteter – judar, romer, tornedalingar, sverigefinnar och samer – erkändes år 2000, när Sverige ratificerade Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter. Sverige har också på senare år gjort flera lagändringar som stärkt skyddet för de nationella minoriteterna och tydliggjort det offentligas ansvar gentemot minoriteterna. Sedan 1 januari 2019 ställs krav på kommuner att föra strukturerad dialog med respektive minoritet och utifrån det uppräta minoritetspolitiska mål och riktlinjer. Genom lagen fastslås även att kommuner ska stärka och främja barns utveckling av sin kulturella identitet och sitt minoritetsspråk.

Handlingsplanen

Handlingsplanen utgår från *Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter*. Policyn ska utifrån behov kompletteras med handlingsplan för respektive nationell minoritet. Målsättningen för *Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022* är att i enlighet med svensk minoritetslagstiftning öka deltagande och inflytande för den romska befolkningen i Malmö. Planen syftar till att säkerställa att Malmö stads förvaltningar har tillräcklig kunskap för att stärka den romska minoritetens möjligheter att delta på lika villkor som övriga invånare och till att säkerställa att stadens verksamheter är tillgängliga och icke-diskriminerande för den romska minoriteten. Handlingsplanens övergripande mål är att öka inflytande och delaktighet för den romska minoriteten i Malmö och insatserna riktar sig framförallt till anställda, ledare och förtroendevalda inom Malmö stad. Kulturnämnden ansvarar för handlingsplanen genom sin verksamhet Romskt informations- och kunskapscenter. Uppföljning och revidering av handlingsplanen ska ske vartannat år under insyn och inflytande av den romska minoriteten.

I maj 2017 beslutade kommunfullmäktige att godkänna *Reglemente för Malmö stads råd för den nationella minoriteten romer* och i april 2018 hölls rådets första sammanträde. Rådet är ett samråds-, informations- och remissorgan.

Handlingsplanens föreslagna insatser

I handlingsplanen presenteras en förvaltningsövergripande insats samt insatser för respektive förvaltning. Den gemensamma förvaltningsövergripande insatsen handlar om att utreda en etablering av en samlingslokal för det romska civilsamhället i Malmö i syfte att främja det romska civilsamhället och för att stärka den romska minoritetens rätt till delaktighet och inflytande i Malmö.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens specifika insatser är att:

- Bjuda in RIKC till arbetsmarknads- och socialnämndens sammanträde för att presentera handlingsplan, minoritetslagstiftningen och RIKC uppdrag
- Ge samtliga chefer inom förvaltningen kunskap om handlingsplanen, minoritetslagstiftningen och RIKC uppdrag
- Sprida och tillgängliggöra kunskap om handlingsplanen, minoritetslagstiftning, romsksvensk historia, romska livsvillkor samt RIKC uppdrag och tjänster till samtliga medarbetare i förvaltningen
- Bjuda in RIKC till interna konferenser, planeringsdagar och andra forum för att kompetensutveckla medarbetare
- Bjuda in samtliga medarbetare till workshoppar som RIKC anordnar tillsammans med berörda statliga myndigheter
- Representanter från ASF deltar i arbetet kring handlingsplanen och håller uppföljningsmöten med RIKC minst en gång per år
- Det framtagna APT-materialet sprids och genomförs i samtliga enheter inom socialtjänsten
- Förvaltningens kommunikationsavdelning tar del av kompetensutvecklingen som erbjuds av RIKC

Förvaltningens övervägande

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har deltagit i framtagandet av handlingsplanen. Förvaltningens bedömning är att de föreslagna insatserna stämmer väl överens med stadens och nämndens viljeriktning. Förvaltningen delar kulturnämndens bedömning att det är en lämplig strategi att genom kunskapshöjande insatser arbeta för attitydförändring och förbättrat bemötande gentemot den romska minoriteten. Förvaltningen framhåller att en fortsatt dialog kommer behövas mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen och kulturförvaltningen om hur och när i tid handlingsplanen kan omsättas i praktiken under aktuell treårsperiod.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen konstaterar vidare att inriktningen för handlingsplanen ligger i linje med Socialstyrelsens vägledning. I Socialstyrelsens skrift *I bemötandet tar framtiden form* beskrivs den bristande tilliten mellan den romska minoriteten och socialtjänsten. Enligt socialstyrelsen är ökad kunskap om romers situation och om minoritetslagstiftning en förutsättning för att denna tillit ska kunna stärkas. Utrymme behöver ges för samtal och erfarenhetsutbyte socialarbetare emellan och för reflektion kring egna kunskapsluckor som kan påverka föreställningar kring den romska minoriteten. Socialstyrelsen lyfter också fram vikten av inkluderande arbete, att detta ges stöd från chefer och medarbetare på olika nivåer och att det fungerar som en del av socialtjänstens ordinarie verksamhet och struktur. Det inkluderande arbetet handlar enligt socialtjänsten mycket om att i mötet med romer skapa relationer som bygger på förtroende och tillit. Detta bedöms vara avgörande för att enskilda romer ska våga berätta om sin situation och få ta del av stöd och insatser på lika villkor som andra.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen välkomnar det stöd som RIKC erbjuder i de kompetenshöjande insatserna. Det är av största vikt att enskilda medarbetares föreställningar

inte får stå i vägen för att minoritets- och diskrimineringslagar följs och för att detta ska kunna ske krävs att samtliga medarbetare är bekanta med lagarna såväl som med Malmö stads policy.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen anser att handlingsplanen ger förvaltningen goda förutsättningar att bidra till att stärka den nationella minoriteten romers möjlighet att delta på lika villkor och säkerställa att verksamheten bedrivs på ett icke-diskriminerande sätt avseende den romska minoriteten. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen anser att nedan insatser som presenteras i handlingsplanen bör revideras:

Befintlig formulering: *Bjuda in RIKC till interna konferenser, planeringsdagar och andra forum för att kompetensutveckla medarbetare.*

Förslag på ny formulering: *Vid behov bjuda in RIKC till interna konferenser, planeringsdagar och andra forum för att kompetensutveckla medarbetare.*

Befintlig formulering: *Bjuda in samtliga medarbetare till workshoppar som RIKC anordnar tillsammans med berörda statliga myndigheter.*

Förslag på ny formulering: *Vid behov tillgängliggöra kompetenshöjande insatser för samtliga medarbetare, exempelvis genom workshoppar, som RIKC anordnar tillsammans med berörda statliga myndigheter.*

Med ovan revideringar förordar arbetsmarknads- och socialförvaltningen att *Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö 2020-2022* antas enligt föreliggande förslag.

Malmö stad har antagit ett flertal angelägna styrdokument och handlingsplaner för rättighetsarbetet, exempelvis *Malmö stads policy för arbetet med nationella minoriteter* och *Strategisk utvecklingsplan för arbetet mot diskriminering* samt programmen för arbete med de nationella minoriteterna judar, tornedalingar, sverigefinnar och samer. Dessa planer är på olika sätt sammankopplade med gemensamma beröringspunkter. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen anser att en tydligare samordning av arbetet hade kunnat innebära samordningsfördelar och ökad effektivitet för förvaltningarna – och i slutändan vinster för de nationella minoriteterna i Malmö.

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef

Katarina Lindeberg Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef